

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

(назва магістерської програми)

на тему:

«Обліково - аналітичне забезпечення управління основними засобами: теорія і практика (на прикладі ТОВ «Старокозацький сир»)

Виконавець:

студентка ЦЗФН факультету

Соколик О.А.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Гайдаєнко О.М.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Необхідною умовою здійснення господарської діяльності є забезпечення підприємства основними засобами. Водночас проінформованість про наявність основних засобів та постійний контроль за їх ефективним використанням мають велике значення для управління виробничою діяльністю кожного підприємства. В сучасних умовах господарювання, нестачі фінансових ресурсів, банкрутства та ліквідації суб'єктів господарювання, а також враховуючи високий рівень морального й фізичного зносу обладнання підприємств, як ніколи постає проблема найбільш ефективного використання основних засобів. Тому актуальною проблемою є визначення ефективності використання основних засобів виробництва, використання та виявлення резервів їх підвищення, а також виявлення найбільш важливих чинників, які впливають на зміну рівня використання основних фондів суб'єктами господарювання.

Метою дослідження є вивчення теорії та практики обліково - аналітичного забезпечення управління основними засобами, виявлення недоліків в системі організаційно-методичного забезпечення та надання рекомендацій щодо їх усунення.

Завдання дослідження:

- дати оцінку та навести класифікацію основних засобів;
- визначити порядок ведення аналітичного та синтетичного обліку та порядок складання документації;
- розглянути методи нарахування амортизації та групи основних засобів;
- надати організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «Старокозацький сир»;
- зробити аналіз ефективності використання основних засобів на даному підприємстві.

Об'єкт дослідження. є теоретичні, практичні та організаційно-методичні питання обліку, аудиту та аналізу основних засобів у ТОВ «Старокозацький сир».

Предмет дослідження. є система обліково – аналітичного забезпечення управління основними засобами .

Методи дослідження : інформаційне моделювання – для забезпечення дослідження нормативно-довідковими матеріалами; абстрагування – для формування узагальнених висновків на основі системного аналізу і синтезу теорій і практики організації системи забезпечення обліку основних засобів; дослідження документів та реєстрів обліку за формою і змістом – для виявлення їхньої відповідності щодо інформаційної ємності адекватного вимогам стандартів; опитування, фактична перевірка, порівняння, перерахунок, вибіркове дослідження - при проведенні аудиту основних засобів; порівняння – для зіставлення даних у динаміці; групування , середніх і відносних величин та прийоми елімінування при аналізі основних засобів; графічний – для наочного зображення результатів дослідження; метод екстраполяції трендів – для прогнозування рівня віддачі основних засобів.

Інформаційна база дослідження. є законодавчі та нормативні документи України, праці вітчизняних та закордонних вчених з питань обліку, аудиту та аналізу основних засобів, спеціалізовані періодичні видання, первісна документація, облікові реєстри та форми звітності ТОВ «Старокозацький сир».

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних літературних джерел, додатків.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (57 найменувань) та 22-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 149 сторінок. Основний зміст викладено на 100 сторінках. Робота містить 22 таблиць, 17 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано тези: Аналіз ефективності використання основних засобів: Зб. наук. праць за матер. Всеукр. студ. наук.-практ. конф., (м. Чортків, 14–15 лист. 2019 р.). – Чортків, ТНЕУ, 2019.С.175-177.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретико-економічні основи управління основними засобами»* розглянуто теоретичні аспекти методики та організації бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу основних засобів.

У другому розділі *«Бухгалтерський облік та аудит основних засобів на прикладі ТОВ «Старокозацький сир»* висвітлено аналітичний та синтетичний облік основних засобів. Значну увагу приділено дослідженню питань аудиту основних засобів ТОВ «Старокозацький сир».

У третьому розділі *«Аналіз використання основних виробничих засобів»* проаналізовано ефективність використання основних засобів. Обґрунтовані рекомендації щодо підвищення ефективності використання основних засобів ТОВ «Старокозацький сир».

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження, вважаємо, що бухгалтерський облік на підприємстві ведеться на основі нормативно – законодавчих актів України, в тому числі Податкового кодексу України. Облік ведеться з використанням журнально-ордерної системи в автоматизованому середовищі (за допомогою програми 1С: Бухгалтерія 8.2) .

Що стосується недоліків, то однією з головних проблем обліку основних засобів, яка потребує вирішення, є удосконалення методики нарахування амортизації. На аналізованому підприємстві використовується прямолінійний метод нарахування амортизації, але з метою покращення обліку можна запропонувати алгоритм вибору амортизації залежно від типу основного засобу, в основу якого покладено умовний поділ основних засобів на два типи:

- 1) безпосередньо зайняті у виробництві, допоміжні та обслуговуючі (рахунки обліку 104, 105, 106) ;
- 2) інші основні засоби, які переважно становлять інфраструктуру підприємства (рахунки обліку 102, 103, 107, 108, 109).

Також вважаємо, що для даного підприємства більш ефективним є застосування методу прискореної амортизації. Він дозволить швидше відновлювати основні засоби. Особливість цього методу в тому, що його можна застосовувати для списання зносу основних засобів тільки 4 та 5 групи (машини та обладнання і транспортні засоби) .

Дослідження облікових реєстрів щодо відображення стану та руху основних засобів ТОВ «Старокозацький сир» встановило порушення методичних рекомендацій щодо обліку операцій з реалізації цих активів. Рахунок 742, згідно з інструкцією 291, передбачений для відображення доходів від відновлення корисності активів, а не для відображення доходів від продажу необоротних активів. Тому проводку Д 361.2 К 742 (як використано у ТОВ «Старокозацький сир» для відображення доходів від продажу необоротних активів) вважаємо невірною та рекомендуємо :

- Д 361.2 К 712 (віднести на доходи операційної діяльності), або
- Д 361.2 К 746 (віднести на доходи іншої діяльності).

Для підвищення надійності збереження та контролю за рухом треба рекомендувати роздруковувати «Акт приймання - переміщення ОЗ». Крім того в пункті «Коротка характеристика об'єкту» можна внести дані про ліквідаційну вартість ОЗ .

На підприємстві відсутній відділ внутрішнього аудиту і в умовах кризи неможливо його створити, тому можна рекомендувати проводити внутрішній контроль силами бухгалтерії підприємства.

В третьому розділі кваліфікаційної роботи розглядалося питання аналізу використання основних виробничих засобів ТОВ «Старокозацький сир».

На першому етапі ми проаналізували склад, структуру та технічний стан основних засобів. Та за результатами розрахунків можемо зробити висновки :

На кінець 2017 року загальна вартість наявних основних засобів складала 30050 тис.грн, що на 3,44% більше, ніж на кінець 2016. Це зростання було обумовлене у першу чергу збільшенням вартості будівель, споруд, передавальних пристроїв. , при цьому спостерігається незначне зменшення питомої ваги активної частини основних виробничих фондів.

За 2017рік на підприємство надійшло основних засобів загальною вартістю 711тис.грн, при цьому коефіцієнт оновлення має тенденцію до збільшення і відповідно коефіцієнт вибуття до зниження.

Загальна сума зношення виробничих основних засобів на кінець 2017 року складала 19490тис.грн, що на 741тис.грн більше, ніж у 2016 та на 1346тис.грн більше, ніж у 2009, коефіцієнт зносу на підприємстві приблизно 65 %, що свідчить про необхідність подальшого оновлення та модернізації основних засобів.

На другому етапі було зроблено аналіз забезпеченості засобами виробництва , за результатами якого маємо наступні висновки:

Продуктивність праці у 2017 році порівняно з 2016 зросла на 48,29 грн. При цьому за рахунок підвищення віддачі - на 53,4 грн, а знизилась за рахунок зменшення озброєності (на 5,11 грн.). Зменшення озброєності праці одного працюючого і технічної озброєності праці одного робітника свідчить про недостатню забезпеченість як основними засобами, так і активною їхньою частиною. Але для економічної достатності важливим є випереджальне зростання продуктивності праці над озброєністю праці засобами, тому що це обумовлює ефективність використання основних засобів.

Під час аналізу ефективності використання основних засобів виявлено, що на підприємстві у 2017 році проти 2016 мало місце збільшення чистого доходу на 12680 тис.грн. або на 61,87% , що відбулося за рахунок збільшення середньорічної вартості основних виробничих засобів на 345,59 тис.грн та за рахунок збільшення віддачі активної частини засобів на 12543,94 тис.грн. Така динаміка свідчить про покращення використання основних виробничих засобів у 2017 році порівняно з 2016 та про те, що у 2017 році основні виробничі засоби підприємства використовувалися більш ефективно, ніж у 2016, як за рахунок екстенсивного фактора (вартості), так й інтенсивного (віддачі).

Негативним моментом є зменшення чистого доходу на 209,53 тис.грн через зниження питомої ваги активної частини засобів, що може бути віднесено до резервів збільшення чистого доходу підприємства.

За результатами розрахунку трифакторної моделі бачимо, що на підприємстві існують резерви зростання прибутку та підвищення рентабельності продажів на суму 3549,26 тис.грн. Відмітимо, що резерв, пов'язаний власне з основними засобами, відсутній. А за результатами аналізу п'ятифакторної моделі підприємство має резерви зростання прибутку за рахунок зниження матеріаломісткості на суму 4773,67 тис.грн. Також резерви, пов'язані власне з основними засобами, відсутні.

Розрахунок узагальнюючих показників ефективності використання основних засобів свідчить, що інтегральний показник ефективності використання основних засобів в 2017 році проти 2016 збільшився на 5,42 %.

На заключному п'ятому етапі третього розділу зроблено прогноз динаміки віддачі за допомогою методу екстраполяції тренду. За розрахунками прогнозного рівня віддачі основних засобів ТОВ «Старокозацький сир» на 2018-2020 роки отримали наступний результат: у 2018 році аналізуємий показник мав досягти 0,962 , у 2019 – 0,861, у 2020 – 0,856, тобто прогнозується повільне спадання рівня віддачі основних засобів.

Таким чином, на даному підприємстві основна частина засобів праці залишається зношеною, а фінансовий стан підприємства в умовах кризи не є стійким.

АНОТАЦІЯ

Соколик О.А. «Обліково - аналітичне забезпечення управління основними засобами: теорія і практика (на прикладі ТОВ «Старокозацький сир»)
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою
« Облік ,аудит і оподаткування підприємницької діяльності»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес обліково - аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємства на прикладі ТОВ «Старокозацький сир», основними напрямками діяльності якого є виробництво та продаж твердих сичужних та м'яких сирів, масла вершкового та плавлених сирів. У роботі розглядаються теоретичні аспекти визначення поняття «основні засоби», їх класифікація та оцінка, організаційно-методичні засади обліку та аудиту використання основних засобів.

Проаналізовано економічний стан ТОВ «Старокозацький сир», діючий стан обліку та аудиту основних засобів та встановлено, що облік ведеться у відповідності до чинного законодавства та облікової політики підприємства, проте потребує деяких вдосконалень.

Запропоновано удосконалення методики нарахування амортизації, дотримання методичних рекомендацій щодо обліку операцій з реалізації необоротних активів. Проаналізовано ефективність використання основних засобів та визначено резерви збільшення обсягу реалізації продукції за рахунок покращення структури основних засобів у бік збільшення частки активної частини основних засобів на суму 209,53 тис.грн.

Ключові слова: необоротні активи, класифікація основних засобів, основні виробничі засоби, синтетичний та аналітичний облік, аудит, відносні та узагальнюючі показники аналізу основних засобів, метод екстраполяції тренду.

ANNOTATION

Sokolyk O.A. Accounting and analytical support for the management of fixed assets: theory and practice (for example of Starokozatsky Cheese LTD)
thesis for Master degree in specialty 071 «Account and taxation» under the program
«Accounting, audit and taxation of entrepreneurial activity»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2019

Thesis consists of three chapters. Object of study – the process of accounting and analytical support for the management of fixed assets of the enterprise on the example of LLC "Starokozatsky cheese", whose main activities are the production and sale of hard rennet and soft cheese, butter and cream cheese. The theoretical aspects of definition of the concept of "fixed assets", their classification and evaluation, organizational and methodological principles of accounting and audit of the use of fixed assets are considered in the work.

The economic condition of Starokozatsky Cheese LLC, the current state of accounting and auditing of fixed assets are analyzed, and it is established that the accounting is conducted in accordance with the current legislation and accounting policy of the enterprise, but requires some improvements.

Improvement of the method of depreciation calculation, adherence to methodical recommendations on accounting of transactions for the sale of non-current assets are offered. The efficiency of the use of fixed assets is analyzed and the reserves of increase of sales volume are determined by improving the structure of fixed assets towards the increase of the share of the active part of fixed assets by the amount of UAH 209.53 thousand.

Key words: fixed assets, classification of fixed assets, fixed assets, synthetic and analytical accounting, audit, relative and generic indicators of fixed assets analysis, trend extrapolation method.